

Bryssel 24.10.2017
COM(2017) 650 final/2

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Komission työohjelma 2018

Yhtenäisempi, vahvempi ja demokraattisempi unioni

I. YHTENÄISEMPI, VAHVEMPI JA DEMOKRAATTISEMPI UNIONI

Euroopan unioni on selvästi taas vahvistumassa. Talous elpyy jo viidettä vuotta, ja taloustilanteen kohentuminen näkyy kaikissa jäsenvaltioissa. Talouskasvu on nyt koko unionissa yli 2 prosenttia ja euroalueella 2,2 prosenttia eli nopeampaa kuin Yhdysvalloissa kahden viime vuoden aikana. Tämän komission toimikaudella on luotu lähes 8 miljoonaa työpaikkaa, osittain EU:n toimielinten työn, Euroopan strategisten investointien rahaston, nuorisotakuun, Euroopan rakenne- ja investointirahastojen vaikutuksen sekä Euroopan keskuspankin harjoittaman rahapolitiikan ansiosta. Luottamus Euroopan unioniin on palaamassa. Maaliskuussa Euroopan johtajat julistivat Roomassa aikovansa tehdä Euroopan unionista vahvemman ja kestävämmän osoittamalla vieläkin suurempaa yhtenäisyyttä ja keskinäistä solidaarisuutta ja noudattamalla yhteisiä sääntöjä.

Unionilla on nyt tilaisuus toimia, mutta tämä tilaisuus ei kestä ikuisesti. Komissio esittää nyt työohjelmansa seuraaviksi 14 kuukaudeksi eli vuoden 2018 loppuun, jotta otollisesta tilanteesta saadaan mahdollisimman suuri hyöty. Työohjelma perustuu *Etenemissuunnitelmaan kohti yhtenäisempää, vahvempaa ja demokraattisempaa unionia*, jonka puheenjohtaja Juncker esitti unionin tilaa käsittelevän puheensa yhteydessä 13. syyskuuta 2017. Sen avulla EU voi edetä suunnitellusti jatkamalla myönteisen asialistansa toteuttamista. Se myös takaa, että EU:n painopiste pysyy edelleen tiukasti suurissa asioissa, joissa voidaan Euroopan tason toimilla saada aikaan selkeää ja konkreettista lisäarvoa.

Tämä komissio on jo antanut yli 80 prosenttia ehdotuksista, jotka ovat välttämättömiä digitaalisten sisämarkkinoiden, energiaunionin, pääomamarkkinaunionin, pankkiunionin, turvallisuusunionin ja kattavan eurooppalaisen maahanmuuttopolitiikan täydentämiseksi¹. Nyt on aika panostaa siihen, että säädösehdotukset hyväksytään ja jo annetut säädökset pannaan täytäntöön. Mitä pikemmin Euroopan parlamentti ja neuvosto saavat tehtyä oman osuutensa työstä, sitä pikemmin kansalaiset ja yritykset pääsevät nauttimaan yhteisten toimiemme tuloksista. Komissio auttaa parhaansa mukaan lainsäätäjiä tämän tavoitteen saavuttamisessa.

Vuoden 2018 työohjelma sisältää kahdenlaisia toimenpiteitä. Ensinnäkin siinä esitetään rajoitettu määrä kohdennettuja säädösehdotuksia, joilla saatetaan päätökseen painopistealoihin liittyvät toimet tulevien kuukausien aikana. Komissio esittää kaikki säädösehdotukset viimeistään toukokuussa 2018. Näin Euroopan parlamentille ja neuvostolle jää riittävästi aikaa lainsäädäntötyön loppuunsaattamiseen ennen kuin unionin kansalaiset esittävät demokraattisen arvionsa työmme tuloksista kesäkuussa 2019 pidettävissä Euroopan parlamentin vaaleissa.

Toiseksi työohjelmassa esitetään joukko pidemmälle tähtääviä aloitteita, joiden myötä uusi 27 jäsenvaltion unioni viitoittaa tulevaisuuttaan vuoteen 2025. Nämä aloitteet perustuvat keskusteluun, joka käynnistyi Euroopan tulevaisuutta käsittelevästä komission valkoisesta kirjasta ja unionin tilaa käsittelevästä puheesta. Ne kaikki on mahdollista toteuttaa, kun

¹ Euroopan parlamentin mietintö *The European Commission at mid-term: State of play of President Juncker's ten priorities*, 11.7.2017.

hyödynnetään täysimääräisesti kaikkia Lissabonin sopimuksen tarjoamia mahdollisuuksia². Aloitteet tehdään ennen kuin tämän komission toimikausi päättyy.

Aiempien vuosien tapaan työohjelmassa esitetään myös ehdotuksia, jotka perustuvat voimassa olevan sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaan REFIT-ohjelmaan ja joissa otetaan huomioon REFIT-foorumin lausunnot. Jotta lainsäätäjät voivat keskittyä niihin ehdotuksiin, joilla on todellista merkitystä, työohjelmassa luetellaan huomattava määrä vireillä olevia ehdotuksia, joiden peruuttamista komissio ehdottaa, koska niistä ei todennäköisesti päästä lähiaikoina yhteisymmärrykseen Euroopan parlamentissa ja neuvostossa tai koska ne eivät enää vastaa alkuperäistä tarkoitusta tai ovat teknisesti vanhentuneita. Lisäksi työohjelmassa jatketaan vanhentuneiden säädösten kumoamista³. Samaan aikaan työohjelman kanssa julkaistaan katsaus komission paremman sääntelyn agendaan ja sen tuloksiin⁴ sekä REFIT-tulostaulu, jossa esitetään yksityiskohtaisesti, miten REFIT-foorumin lausuntoja on noudatettu ja mitä toimenpiteitä parhaillaan toteutetaan voimassa olevan lainsäädännön arviointia ja uudelleentarkastelua varten.

II. JUNCKERIN KOMISSION KYMMENEN PAINOPISTETTÄ⁵

Uutta pontta työllisyyteen, kasvuun ja investointeihin

Luottamuksen ja investointien lisääntyminen kaikkialla Euroopassa on vaikuttanut keskeisellä tavalla talousnäkymien kohentumiseen. Sen myötä kaikkialla Euroopassa on syntynyt lisää työpaikkoja ja kasvua ja on voitu luoda uutta – sekä fyysistä että digitaalista – infrastruktuuria sekä vauhdittaa siirtymistä puhtaaseen energiaan. Nyt on jatkettava investointitoiminnan vahvistamista. Euroopan investointiohjelmalla on suuri merkitys hankkeiden käynnistämisessä, pienten ja keskisuurten yritysten tukemisessa ja työpaikkojen luomisessa. Tältä pohjalta on nyt nopeasti hyväksyttävä Euroopan strategisten investointien rahastoa (ESIR 2.0) koskeva ehdotus ja koontiasetus⁶, jotta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen ja Euroopan strategisten investointien rahaston varoja voidaan käyttää yhdessä. Investointien kasvusta ei tule pysyvää ilman rakenteellisia uudistuksia. Komissio aikookin analysoida tällaisia investointien lisäämiseen tähtääviä uudistuksia. Lisäksi komissio hyödyntää myös jatkossa talouspolitiikan EU-ohjausjaksoa koordinoidakseen talouspolitiikkaa ja tukeakseen kasvustrategiaa, joka edistää investointeja, tervettä julkista taloutta ja rakenneuudistuksia.

² Nämä ehdotukset esitetään yksityiskohtaisesti liitteissä 1 (Uudet aloitteet) ja 3 (Ensisijaiset vireillä olevat ehdotukset).

³ Luettelo ehdotuksista, joita ehdotetaan peruutettavaksi, on liitteessä 4 ja luettelo kumottavista säädöksistä liitteessä 5.

⁴ Tiedonanto *Paremman sääntelyn agendan toteuttaminen: Parempia ratkaisuja ja parempia tuloksia*, COM(2017) 651.

⁵ Komissio keskittyy vuonna 2018 viestinnässään painopisteisiinsä vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa toteutettavaa, vuosien 2017–2018 ulkoista tiedotustoimintaa koskevan tiedonantonsa pohjalta (C(2016) 6838, 25.10.2016), korostaen erityisesti Sibiussa, Romaniassa, pidettävää Eurooppa-neuvoston kokousta koskevaa etenemissuunnitelmaa.

⁶ ESIR-rahaston voimassaoloajan jatkaminen, COM(2016) 597; koontiasetus, COM(2016) 605.

Koska Euroopan talous on riippuvainen teollisuuden kilpailukyvyistä, Euroopan komissio on laatinut sidosryhmien näkemysten pohjalta uuden teollisuuspoliittisen strategian⁷. Tuemme innovointia, työllisyyttä ja kasvua kiertotalousstrategialla⁸, josta voi olla Euroopan taloudelle, kilpailukyvyille ja ympäristölle valtavasti hyötyä. Komissio esittää joitakin ehdotuksia tähän alaan liittyvän työn tukemiseksi. Ehdotuksissa käsitellään muun muassa muovin valmistusta ja käyttöä (tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä kaikki muovipakkaukset olisivat kierrätettäviä) sekä veden uudelleenkäyttöä ja juomavesihuoltoa. Lisäksi ehdotetaan kehystä kiertotalouden kehittämisen seurantaan varten. Sääntelyn parantamiseen liittyvää alakohtaista lähestymistapaa noudattaen on tarkoitus käsitellä kemikaali-, tuote- ja jätelainsäädännön yhtymäkohtiin liittyviä oikeudellisia, teknisiä ja käytännön pullonkauloja. Vuonna 2012 laaditun biotalousstrategian⁹ arviointia jatketaan selvittämällä, miten sitä voitaisiin parhaiten kehittää, muun muassa sen soveltamisalaa laajentamalla.

Vaikka taloudellinen tilanne yleensä on parantunut merkittävästi, Euroopan unionissa on edelleen korjattava kriisin jälkiä ja luotava vahvistuvan kasvun avulla uusia työpaikkoja, oikeudenmukaisuutta ja uusia mahdollisuuksia kaikille. Tämä komissio on luonut perustan näihin haasteisiin vastaamiselle esimerkiksi osaamisohjelman¹⁰ avulla. Tätä ohjelmaa on nyt vietävä eteenpäin kansallisella ja aluetasolla Euroopan sosiaalirahaston tuella kiinnittäen erityistä huomiota perustaitoihin ja digiosaamiseen.

Yhdennetyt digitaaliset sisämarkkinat

Euroopassa tarvitaan todelliset digitaaliset sisämarkkinat, sillä 360 miljoonaa eurooppalaista käyttää internetiä päivittäin työntekoon, opiskeluun, ostosten tekemiseen ja yhteydenpitoon. Komissio on esittänyt tätä varten toukokuusta 2015 lähtien jo 24 säädösehdotusta. Lainsäätäjät ovat hyväksyneet niistä tähän mennessä vain kuusi. Euroopan parlamentin ja neuvoston on nyt otettava tavoitteeksi vireillä olevien ehdotusten hyväksyminen mahdollisimman pian. Ehdotuksista tärkeimpiä ovat sähköisen viestinnän säännöstö, tekijänoikeusuudistus ja digitaalista sisältöä koskeva direktiivi. EU:ssa on lujitettava taajuushallinnon alalla tehtävää yhteistyötä, jotta saadaan aikaan maailman huipputasoa olevat erittäin nopeat kiinteät verkot ja mobiiliverkot (5G) ja lisätään taajuusalueiden koordinoituja käyttömahdollisuuksia vuoteen 2020 mennessä yhdenmukaisten taloudellisten ja sääntelyedellytysten pohjalta. Digitaalisten sisämarkkinoiden täydentämiseksi komissio esittää myös ehdotuksen epäreilujen käytäntöjen torjumisesta verkkoalustojen ja yritysten välisissä suhteissa, aloitteen valeutisten torjumisesta ja tarkistettut suuntaviivat huomattavan markkinavoiman arvioimisesta sähköisen viestinnän alalla.

Digitaalisten sisämarkkinoiden menestys perustuu viime kädessä kansalaisten luottamukseen. Kyberhyökkäykset yleistyvät, ja Euroopassa on varauduttava uusiin ja uudentyyppisiin verkkouhkiin. Niihin vastaamiseksi komissio esitti jo 13. syyskuuta ehdotuksia, joiden avulla

⁷ Tiedonanto *Investoidaan älykkääseen, innovatiiviseen ja kestäväan teollisuuteen: EU:n uudistettu teollisuuspoliittinen strategia*, COM(2017) 479.

⁸ Kertomus kiertotaloutta koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta, COM(2017) 33.

⁹ Tiedonanto *Innovointistrategia kestäväa kasvua varten: biotalousstrategia Euroopalle*, COM(2012) 60.

¹⁰ Tiedonanto *Uusi osaamisohjelma Euroopalle*, COM(2016) 381.

kansalaisia voidaan suojata paremmin uuteen teknologiaan liittyviltä uhkilta¹¹. Komissio täydentää tätä ehdotuspakettia ja suojelee Euroopan talouden ja eurooppalaisten demokratioiden vakautta kyberuhkilta perustamalla kyberturvallisuuden osaamiskeskusten verkoston. Samalla komissio pyrkii hyödyntämään mahdollisimman hyvin uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia, kuten suurteholaskentaa ja robottiautoja sekä tekoälyä, jonka merkitys taloudessa ja yhteiskunnassa kasvaa jatkuvasti.

Joustava energiaunioni ja tulevaisuuteen suuntautuva ilmastonmuutospolitiikka

Energiaunionin toteuttaminen on edennyt merkittävästi. Nyt on ensisijaisen tärkeää hyväksyä joulukuussa 2016 esitetty paketti *Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille*¹² ja ehdotukset ilmastonmuutoksen torjuntaa koskevien toimien päivittämiseksi. Komissio jatkaa työtä energian toimitusvarmuuden ja sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi. Eurooppalaisille kaasun sisämarkkinoille tulevia kaasuputkia varten ehdotetaan yhteisiä sääntöjä, ja Venäjän kanssa neuvotellaan Nord Stream 2 -kaasuputkihankkeen toimintaan liittyvistä keskeisistä periaatteista sen jälkeen kun neuvosto hyväksyy komission suosituksen mukaiset vahvat neuvotteluvaltuudet. Liikenteen alalla komissio keskittyy toimissaan autojen, pakettiautojen ja raskaiden ajoneuvojen uusiin hiilidioksidipäästörajoihin. Akkuihin ja vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuriin liittyviä toimia jatketaan ja tunnustetaan niiden strateginen rooli siirtymisessä kohti puhdasta liikkuvuutta ja puhdasta energiaa.

Syvämmät ja oikeudenmukaisemmat sisämarkkinat ja vahvempi teollinen perusta

Toimivat sisämarkkinat ovat Euroopan yhdentymishankkeen ydin. Sisämarkkinat mahdollistavat ihmisten, palvelujen, tavaroiden ja pääomien vapaan liikkuvuuden. Ne tarjoavat mahdollisuuksia eurooppalaisille yrityksille sekä valinnanvaraa ja alhaisempia hintoja kuluttajille. Tulevana vuonna komissio keskittyy EU:n yhtiöoikeuden tarkistamiseen, jotta yritysten tueksi saadaan selkeät, modernit ja tehokkaat säännöt. Työtä jäsenvaltioiden talousarvioiden suojaamiseksi haitallisilta verokäytännöiltä jatketaan. Siihen kuuluvat alv-kantojen määrittämistä koskevien sääntöjen päivitys, jäsenvaltioiden arvonlisäverotuksen alalla tekemää hallinnollista yhteistyötä koskevat uudet säännöt, ehdotus pk-yritysten alv-järjestelmän yksinkertaistamisesta ja monikansallisten yritysten digitaalitaloudesta saamien voittojen verottamista koskevat säännöt. Lisäksi komissio esittää toimenpiteitä elintarvikeketjun toimivuuden parantamiseksi, jotta voidaan auttaa maanviljelijöitä vahvistamaan asemaansa markkinoilla ja suojata heitä häiriöiltä tulevaisuudessa.

Pääomamarkkinaunionin¹³ täydentämiseksi esitetään ehdotukset rahoitusalan ja teknologian vuorovaikutuksesta sekä joukko- ja vertaisrahoitusta koskevista säännöistä. Katettujen joukkolainojen käyttöä helpotetaan ja sijoitusrahastojen rajat ylittävän markkinoinnin esteitä vähennetään, ja lisäksi esitetään kestävästä rahoituksesta koskeva aloite. Komissio esittää

¹¹ Tiedonanto *Resilienssi, pelote ja puolustus: vahvan kyberturvallisuuden rakentaminen EU:lle*, JOIN(2017) 450.

¹² *Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille*, COM(2016) 860.

¹³ Pääomamarkkinaunionin täydentämistä koskevista toimenpiteistä ilmoitettiin kesäkuussa 2017 julkaistussa väliarvioinnissa, ks. COM(2017) 292.

ehdotuksen rajat ylittäviä maksuja koskevista uusista säännöistä, jotka kattavat myös muut valuutat kuin euron. Näin voidaan pienentää maksuja, joita peritään ulkomaille tehtävistä rahansiirroista tai nostettaessa käteistä automaateista lomamatkoilla.

Lisätoimia tarvitaan, jos haluamme varmistaa, että sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja työelämäoikeudet ovat sisämarkkinoiden kulmakiviä. Komissio aikoo ehdottaa työvoiman liikkuvuuteen ja sosiaaliturvan koordinointiin liittyvien haasteiden käsittelemiseksi Euroopan työviranomaisen perustamista ja eurooppalaista sosiaaliturvatunnusta, joka helpottaisi kansalaisten asiointia hallintoviranomaisten kanssa monenlaisissa asioissa. Komissio esittää sosiaaliturvajärjestelmien modernisointia. Tässä otetaan huomioon työn uudet muodot, jotta voidaan tukkia porsaanreiät ja varmistaa, että kaikki työntekijät ovat työsuhteen laadusta riippumatta oikeutettuja sosiaaliseen suojaan sosiaalivakuutusmaksujensa mukaisesti. Jotta voitaisiin edelleen parantaa työntekijöiden suojaa sisämarkkinoilla, komissio ehdottaa tiukempia velvoitteita sen varmistamiseksi, että työntekijöiden työehdot vahvistetaan kirjallisesti.

Kansalaisten suojelun parantamiseksi komissio esittää myös kansallisia rokotusohjelmia koskevan yhteisen toimintasuunnitelman. Näin voidaan tukea jäsenvaltioita rokotusohjelmien toteuttamisessa, vähentää rokotevastaisuutta ja parantaa rokotteiden saatavuutta

Syvempi ja oikeudenmukaisempi talous- ja rahaliitto

Jotta talouden elpyminen voisi jatkua, komissio suosittelee euroalueelle pitkälti neutraalia finanssipolitiikan viritystä ja keskittymistä edelleen taloudellisen ja sosiaalisen lähentymisen ja kestävyuden vahvistamiseen. Lisäksi jatketaan työtä syvemmän ja oikeudenmukaisemman talous- ja rahaliiton luomiseksi ja sen demokraattisen vastuuvollisuuden lujittamiseksi. Talous- ja rahaliitto on paras väline unionin vaurauden lisäämiseksi ja kansalaisten suojelemiseksi tulevilta talouden häiriöiltä. Komissio esittää tämän työn edistämiseksi merkittävän toimenpidepaketin vielä ennen vuoden 2017 loppua.

Osana tätä pakettia komissio ehdottaa Euroopan vakausmekanismin sisällyttämistä Euroopan unionin oikeudelliseen kehykseen, jotta voidaan lisätä sen demokraattista vastuuvollisuutta ja samalla vahvistaa sen roolia ja siihen liittyvää päätöksentekoa. Tavoitteeksi on asetettava todellisen Euroopan valuuttarahaston muodostaminen, jotta sen avulla voidaan reagoida kriiseihin yhdessä jo vakiintuneiden talouspolitiikan koordinointi- ja valvontavälineiden kanssa. Lisäksi ehdotetaan erityisen euroalueen budjettikohdan perustamista EU:n talousarvioon neljää tarkoitusta varten: rakenneuudistusten tuki, vakautusjärjestely, varautumisjärjestely pankkiunionia varten ja lähentymisväline, josta annetaan jäsenvaltioille euroalueeseen liittymistä valmistelevaa tukea. Lisäksi komissio ehdottaa talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen sisällön ottamista osaksi EU:n lainsäädäntöä, kuten vuonna 2012 sovittiin, ottaen huomioon vakaus- ja kasvusopimukseen sisältyvä jousto, jota komissio on soveltanut tammikuusta 2015. Talous- ja rahaliitosta voi tulla vahvempi vain jos solidaarisuus ja vastuu kulkevat käsi kädessä.

Toinen keskeinen osa tätä työtä on sellaisen pankkiunionin toteuttaminen, jonka avulla voidaan sekä vähentää pankkisektorin riskejä että jakaa niitä. Komissio on äskettäin esittänyt kunnianhimoisen, mutta realistisen suunnitelman¹⁴ sen varmistamiseksi, että kaikista pankkiunionin jäljellä olevista osa-alueista, erityisesti eurooppalaisesta talletussuojajärjestelmästä, päästään sopimukseen neuvoston jo tekemien sitoumusten pohjalta. Myöhemmin esitetään lisää ehdotuksia, joiden aiheita ovat järjestämättömät lainat ja EU:n valtionvelkakirjavakuudellisten arvopaperien kehittäminen. Täysimittainen pankkiunioni yhdessä pääomamarkkinaunionin kanssa edistää sekä kansalaisia että yrityksiä palvelevan vakaan ja yhdentyneen rahoitusjärjestelmän luomista.

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari¹⁵ tuo uutta pontta työ- ja elinolojen parantamiseen jäsenvaltioissa. Se edistää EU:n sosiaalista toimintaohjelmaa kaikilla tasoilla ja auttaa löytämään yhteisymmärryksen siitä, mikä sisämarkkinoilla on sosiaalisesti oikeudenmukaista. Näin edetään kohti Euroopan sosiaalisten normien unionia, jonka puheenjohtaja Juncker mainitsi puheessaan unionin tilasta vuonna 2017. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista on tarkoitus ilmoittaa Göteborgissa marraskuussa pidettävässä sosiaalialan huippukokouksessa. Euroopan sosiaaliseen pilariin liittyvä uusi sosiaali-indikaattoreiden tulostaulu otetaan mukaan talouspolitiikan EU-ohjausjaksoon, jotta edistymistä tällä alalla voidaan seurata asianmukaisella tavalla.

Globalisaation hallinta tasapainoisen ja kehittyvän kauppapolitiikan avulla

Maailman suurimpana kauppamahtina EU on riippuvainen avoimesta ja oikeudenmukaisesta kaupasta kumppaneidensa kanssa kaikkialla maailmassa. Tavoitteenamme on toteuttaa kehittyvää ja kunnianhimoista kauppaohjelmaa, jossa otetaan tasapuolisesti huomioon avoimuus ja vastavuoroisuus sekä sosiaali- ja ympäristönormien noudattaminen. EU:n kauppasopimukset luovat työpaikkoja ja kasvua. Sopimusneuvotteluja Mercosurin ja Meksikon kanssa jatketaan, ja yhteistyössä Euroopan parlamentin ja jäsenvaltioiden kanssa varmistetaan, että sopimukset muun muassa Japanin, Singaporen ja Vietnamin kanssa tehdään ja pannaan asianmukaisesti täytäntöön niin, että nämä hyödyt toteutuvat. Lisäksi komissio haluaa edistää kauppaneuvotteluja Australian ja Uuden-Seelannin kanssa sen jälkeen kun neuvosto on hyväksynyt komission suosittamat neuvotteluvaltuudet. Emme kuitenkaan ole sinisilmäisiä vapaakauppiaita. Tänä vuonna jatkamme työtä Euroopan tiukkojen normien ylläpitämiseksi ja edistämiseksi kolmansien maiden kanssa sekä tasapuolisten globaalien toimintaedellytysten varmistamiseksi eurooppalaisille yrityksille ja työntekijöille. Tätä varten on olennaisen tärkeää, että Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät vireillä olevat ehdotukset kaupan suojakeinojen nykyaikaistamisesta ja EU:hun tehtävien ulkomaisten suorien investointien seurannasta¹⁶ nopeasti.

¹⁴ Pankkiunionin toteuttaminen, COM(2017) 592.

¹⁵ Tiedonanto Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin perustamisesta, COM(2017) 250.

¹⁶ Ks. liite 3 ”Ensisijaiset vireillä olevat ehdotukset”.

Luottamukseen ja perusoikeuksien kunnioittamiseen perustuva oikeusalue

Sisämarkkinoiden menestys riippuu viime kädessä luottamuksesta. Luottamus voidaan menettää helposti, jos kuluttajat katsovat, että heillä ei ole käytettävissään oikeussuojakeinoja ongelmatilanteissa. Tätä varten komissio esittää kuluttajien aseman vahvistamista parantamalla kuluttajien oikeussuojakeinoja sekä tuomioistuimissa että niiden ulkopuolella ja helpottamalla kansallisten kuluttajaviranomaisten toimien koordinoitua ja tuloksellisuutta. Myös toimia väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi jatketaan.

Unionin tavoitteena on edistää kansalaisten hyvinvointia, mikä edellyttää myös heidän turvallisuutensa parantamista. Kuluneen vuoden aikana unioni on ollut keskeisessä asemassa kansalaisten suojelemissa luonnonkatastrofeilta, ja niin on oltava myös tulevaisuudessa. EU:n pelastuspalvelumekanismi on osoitus eurooppalaisesta solidaarisuudesta sekä unionin sisällä että sen ulkopuolella. Komissio aikoo ehdottaa, että mekanismia lujitetaan myöntämällä sille omia operatiivisia valmiuksia. Näin voidaan varmistaa, että unioni voi tarjota kansalaisille kriisien ja hätätilanteiden sattuessa parempaa tukea mahdollisimman tehokkaasti ja mahdollisimman vähällä byrokratialla.

Turvallisuusunionin toteuttaminen on ensisijainen tavoite. Terrorismintorjunnassa on saatu aikaan todellista edistymistä, ja seuraavaksi komissio aikoo esittää ehdotuksia, joilla parannettaisiin lainvalvontaviranomaisten pääsyä sähköiseen todistusaineistoon ja taloudellisiin tietoihin toisessa jäsenvaltiossa ja tiukennettaisiin entisestään sellaisten räjähteiden lähtöaineiden saatavuutta, joita terroristit käyttävät kotitekoisten aseiden valmistuksessa. Samoin jatketaan sosiaalisen median yritysten kanssa yhteistyötä terroristisen ja muun laittoman verkkosisällön havaitsemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa komissio esittää terroristisen verkkosisällön poistamista koskevan lainsäädäntöehdotuksen. Komissio tukee edelleen jäsenvaltioita radikalisoitumisen torjumisessa ja julkisten tilojen suojelua koskevan toimintasuunnitelman¹⁷ toteuttamisessa. Rautateiden henkilöliikenteen turvallisuuden parantamiseksi toteutetaan lisätoimenpiteitä. Pyrimme entistä ponnekkaammin tekemään Euroopan unionista turvallisen yhteiskunnan, jossa noudatetaan täysimääräisesti perusoikeuksia. Tätä varten esitämme tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevan säädösehdotuksen.

Tietojenvaihto on yhteiskunnissamme olennainen ja yhä enenevässä määrin rajatylittävä ilmiö. Komissio viimeistelee ohjeet siitä, miten tietojen säilyttämisen suhteen olisi edettävä. Vuoden 2018 alussa komissio aikoo myös hyväksyä päätöksen Japanin tietosuojan tason riittävydestä, jotta voidaan varmistaa henkilötietojen vapaa liikkuvuus EU:n ja Japanin välillä, sillä se on olennainen osa vahvempaa taloudellista kumppanuutta.

Komissio vahvistaa olevansa edelleen sitoutunut Schengen-järjestelmään ja aikoo palauttaa sen normaalin toiminnan mahdollisimman pian ottaen samalla täysimääräisesti huomioon jäsenvaltioiden oikeasuhteiset turvallisuusvaatimukset. Tätä varten on erittäin tärkeää, että Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät viipymättä komission ehdotuksen Schengenin rajasäännösten tarkistamisesta.

¹⁷ Toimintasuunnitelma julkisten tilojen suojelun parantamiseksi, COM(2017) 612.

Kohti uudenlaista muuttoliikepolitiikkaa

Euroopan muuttoliikeagendan toteuttaminen on edennyt suunnitellusti. Euroopan parlamentin ja neuvoston on nyt asetettava jo esitettyjen ehdotusten hyväksyminen etusijalle. Etenkin Dublin-asetuksen uudistaminen¹⁸ on solidaarisuuteen ja vastuunjakoon perustuvan Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän kannalta keskeinen toimenpide. Komissio tukee Euroopan parlamentin ja neuvoston työtä Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistamiseksi kesäkuuhun 2018 mennessä.

Muuttoliikealan kumppanuuskehyksellä on keskeinen merkitys tulosten aikaansaamisessa EU:n muuttoliikepolitiikan ulkoisen ulottuvuuden puitteissa. EU:n on tehostettava toimia sellaisten henkilöiden palauttamiseksi, joilla ei ole oikeutta jäädä unioniin. Jäsenvaltioiden on toteutettava tätä varten määrätietoisia toimia yhdessä kolmansien maiden kanssa. Euroopan ulkoinen investointiohjelma¹⁹ on perustettu tueksi EU:n naapuruusalueilla ja Afrikassa tehtäville uudennaisille investoinneille. Nyt on kiirehdittävä sen täytäntöönpanoa, jotta voidaan tukea kestäviä paikallisia hankkeita.

On luotava laillisia väyliä saapua unionin alueelle, jotta voidaan tarjota vaihtoehtoja niille, jotka nyt joutuvat salakuljetusverkostojen uhreiksi henkensä kaupalla. Parantamalla uudelleensijoittamista EU voi tarjota uskottavan vaihtoehdon niille, jotka ovat suojelun tarpeessa. Ikääntyvänä mantereena Eurooppa tarvitsee myös laillista maahanmuuttoa kyetäkseen vastaamaan väestökehityksestä ja osaamisvajeista johtuviin haasteisiin. Tässä EU voi toimia yhdessä vahvemmin kuin jäsenvaltiot yksinään. Ehdotus kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten eli ns. EU:n sinistä korttia koskeva ehdotus²⁰ olisi nyt hyväksyttävä nopeasti. Lisäksi komissio esittää vuonna 2018 tarvittavat ehdotukset viisumisäännösten tarkistamista ja viisumitietojärjestelmän päivittämistä varten ja peruuttaa samalla viisumisäännöstöä ja kiertomatkaviisumia koskevat ehdotuksensa²¹.

Vahvempi maailmanlaajuinen toimija

Eurooppa on edelleen rauhan ja vakauden tyyssija, mutta emme saisi koskaan pitää omaa turvallisuuttamme itsestäänselvyytenä. Meidän on lisättävä puolustusyhteistyötämme ottamalla käyttöön kaikki saatavilla olevat välineet, EU:n talousarvio mukaan lukien. Innovoinnin ja yhteistyön lisäämiselle Euroopan puolustusteollisuudessa on vahvat perusteet sekä liiketaloudellisesti että turvallisuuden kannalta. Euroopan puolustusrahastolla on oltava tässä keskeinen rooli. Komissio asettaa ensisijaiseksi tavoitteeksi, että rahasto toteutetaan ja

¹⁸ Ehdotus asetukseksi kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta, COM(2016) 270.

¹⁹ Tiedonanto *Lisätään Euroopan investointeja kasvuun ja työllisyyteen: Euroopan strategisten investointien rahaston toinen toimintakausi ja uusi Euroopan ulkoinen investointiohjelma*, COM(2016) 581.

²⁰ Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa osaamistasoa vaativaa työtä varten, COM(2016) 378.

²¹ Ehdotus asetukseksi unionin viisumisäännösten laatimisesta (viisumisäännöstö), COM(2014) 164; Ehdotus asetukseksi kiertomatkaviisumin luomisesta ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä asetusten (EY) N:o 562/2006 ja (EY) N:o 767/2008 muuttamisesta, COM(2014) 163.

Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelmaa koskeva ehdotus²² pannaan täytäntöön nopeasti.

EU kehittää ja lujittaa suhteitaan keskeisiin kumppaneihin, kuten Intiaan ja Latinalaiseen Amerikkaan. Jotta Aasian ja EU:n yhteyksiä voidaan parantaa kautta linjan, komissio esittää strategian yhteyksien vahvistamisesta mantereidemme välillä. Arvostamme suuresti myös pitkäaikaisia kumppanuussuhteita Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden kanssa. Tätä kumppanuutta on tarkoitus uudistaa vuonna 2020 nopeasti muuttuvan globaalin kehityksen edellyttämällä tavalla tekemällä siitä vahva ja nykyaikainen poliittinen liitto. Työskentelemme yhdessä yhteisten etujemme ajamiseksi ja sääntöihin perustuvan maailmanjärjestyksen lujittamiseksi. Historiallinen ydinsopimus Iranin kanssa on avannut mahdollisuuden laajempien suhteiden uudistamiseksi EU:n ja Iranin välillä. Kehitämme myös suhteita Irakin kanssa.

Demokraattisen muutoksen unioni

Tämän komission keskeisenä tavoitteena on ollut demokraattisen muutoksen unionin toteuttaminen. Sitä varten komissio on lisännyt merkittävästi pyrkimyksiä kansalaisten osallistamiseksi. Tätä varten se on muun muassa järjestänyt 312 kansalaiskeskustelua, kuullut entistä laajemmin kaikkia sidosryhmiä osana paremman sääntelyn agenda ja ehdottanut eurooppalaisen kansalaisaloitteen²³ uudistamista sen käytettävyyden helpottamiseksi. Vajaa vuosi sitten perustetut Euroopan solidaarisuusjoukot²⁴ tarjoavat jo nyt tuhansille nuorille uusia mahdollisuuksia kaikkialla Euroopan unionissa. Näin nuoret saavat tilaisuuksia osallistua yhteiskunnan toimintaan ja kehittää tietojaan ja taitojaan. Tämän aloitteen oikeudellinen perusta on saatava kuntoon vuoden loppuun mennessä.

Avoimuus ja vastuuvuorollisuus ovat keskeisessä asemassa demokraattisen legitimitetin luomisessa. Komissio näyttää tältä osin esimerkkiä suhteissaan edunvalvojiin ja kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa hyväksymään nopeasti näiden kolmen toimielimen yhteisen sopimuksen niitä kaikkia koskevasta pakollisesta avoimuusrekisteristä²⁵. Komissio tekee Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa rakentavaa yhteistyötä, jotta päästäisiin sopimukseen ehdotuksista, jotka koskevat komiteamenettelyä koskevan asetuksen muuttamista²⁶ ja Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden perussääntöä ja rahoitusta²⁷.

²² Ehdotus asetukseksi Euroopan puolustusalan teollisen kehittämisen ohjelman perustamisesta EU:n puolustusteollisuuden kilpailukyvyyn ja innovointikapasiteetin tukemiseksi, COM(2017) 294.

²³ Ehdotus asetukseksi eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta, COM(2017) 482.

²⁴ Ehdotus asetukseksi Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevasta oikeudellisesta kehyksestä, COM(2017) 262.

²⁵ Ehdotus toimielinten sopimukseksi pakollisesta avoimuusrekisteristä, COM(2016) 627.

²⁶ Ehdotus asetukseksi yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, COM(201) 85.

²⁷ Ehdotus asetukseksi Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta, COM(2017) 481.

III. TOTEUTETAAN VUOTEEN 2025 MENNESSÄ: YHTENÄISEMPI, VAHVEMPI JA DEMOKRAATTISEMPI UNIONI

Samalla kun toteutamme tämän päivän tavoitteita, meidän on valmisteltava unionia tulevaisuutta varten. Tässä työohjelmassa esitetään paitsi seuraavien 14 kuukauden aikana toteutettavat yhteiset toimet myös ehdotuksia aloitteista, jotka tähtäävät pidemmälle tulevaisuuteen, vuoteen 2025 ja siitä eteenpäin.

Uusi 27 jäsenvaltion unioni syntyy 30. maaliskuuta 2019. Meillä on nyt tilaisuus hahmotella tätä uutta unionia. Vain muutamaa viikkoa myöhemmin, kesäkuussa 2019, eurooppalaiset käyvät vaaliurnille. Meidän on tästedes pyrittävä siihen, että uusi unioni vastaa äänestäjien odotuksiin ja toteuttaa ne asiat, jotka ovat heille tärkeimpiä. Komissio on esittänyt tämän tavoitteen etenemissuunnitelmassa kohti yhtenäisempää, vahvempaa ja demokraattisempaa unionia²⁸, jonka pohjalta Eurooppa-neuvosto hyväksyi 19. lokakuuta 2017 EU-johtajien asialistan. Sen avulla on tarkoitus saada aikaan konkreettisia tuloksia Romanian Sibiassa 9. toukokuuta 2019 pidettävässä erityisuhpuukokouksessa. Komission poliittinen panos etenemissuunnitelman toteuttamiseksi on se, mitä me saamme aikaan tämän työohjelman puitteissa. Nyt on aika toimia, ja siksi nämä tulevaisuuteen tähtäävät aloitteet esitetään vielä tämän komission toimikaudella. Tätä varten otetaan käyttöön voimassa olevien perussopimusten hyödyntämätön potentiaali, joka tarjoaa meille edellytykset edetä määrätietoisesti ja vauhdikkaasti.

Komissio tekee yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston sekä kansallisten parlamenttien kanssa, jotta etenemissuunnitelmaa voidaan kehittää edelleen ja työstää aloitteita yhdessä. Koko prosessin ajan tukeudumme siihen demokraattiseen ja osallistavaan keskusteluun, joka käynnistettiin Valkoisella kirjalla Euroopan tulevaisuudesta²⁹ ja sen jälkeen hyväksytyillä pohdinta-asiakirjoilla, joissa esitetään eri vaihtoehtoja keskeisiä toiminta-aloja varten³⁰. Jokaisella kansalaisella on mahdollisuus osallistua keskusteluun Euroopan tulevaisuudesta ja antaa suoraa palautetta siitä, miten meidän olisi edettävä yhdessä.

Yhtenäisempi unioni

Komissio toteuttaa vielä tämän toimikauden aikana tarvittavat toimenpiteet vapaan liikkuvuuden Schengen-alueen laajentamiseksi Bulgariaan ja Romaniaan, jotta ne voivat hyödyntää samoja mahdollisuuksia kuin muut jäsenvaltiot. Lisäksi olisi sallittava Kroatian liittyä täysivaltaiseksi Schengen-alueen jäseneksi, kun se täyttää kaikki edellytykset. Samoin euron on tarkoitus olla koko Euroopan unionin yhteinen raha. Sen on oltava mannertamme yhdistävä tekijä, ei erottava. Sen on oltava enemmän kuin vain tietyn maaryhmän valuutta.

²⁸ Esitetty aiekirjeessä 13. syyskuuta 2017.

²⁹ Valkoinen kirja Euroopan tulevaisuudesta, COM(2017) 2025.

³⁰ Pohdinta-asiakirja Euroopan sosiaalisesta ulottuvuudesta (COM(2017) 206), Pohdinta-asiakirja globalisaation hallinnasta (COM(2017) 240), Pohdinta-asiakirja talous- ja rahaliiton syventämisestä (COM(2017) 291), Pohdinta-asiakirja Euroopan puolustuksen tulevaisuudesta (COM(2017) 315), Pohdinta-asiakirja EU:n rahoituksen tulevaisuudesta (COM(2017) 358).

Jäsenvaltioiden on voitava liittyä euroalueeseen niin halutessaan. Sen vuoksi ehdotamme uutta teknistä ja jopa taloudellista apua tarjoavan euro-valmisteluvälineen perustamista.

On selvää, ettei unioni laajene tämän komission ja parlamentin toimikauden aikana, sillä yksikään ehdokas ei ole tähän vielä valmis. Meidän olisi silti pidettävä yllä Länsi-Balkanin maiden kannalta uskottavia jäsenyysnäkymiä, koska näin voidaan edistää uudistuksia ja vakautta tällä alueella. Tätä varten komissio esittää strategian Serbian ja Montenegron EU:hun liittymistä varten Länsi-Balkanin ensimmäisinä maina.

Vahvempi unioni

Vahvempi unioni tarvitsee toimiensa toteuttamiseen riittävät rahoitusresurssit. Unioni on viime vuosina muuttunut perusteellisesti, samoin kuin sen kohtaamat haasteet. Unioni tarvitsee talousarvion, joka avulla voimme toteuttaa kunnianhimoiset tavoitteemme. Tämä on otettava huomioon vuoden 2020 jälkeistä ajanjaksoa varten laadittavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä. Sen lisäksi, että unionin on kyettävä vastaamaan Yhdistyneen kuningaskunnan erosta johtuvaan välittömään haasteeseen, sen on voitava hyödyntää uuden teknologian tarjoamia mahdollisuuksia, edetä kohti todellista puolustusunionia ja jatkaa turvallisuus- ja muuttoliikerekymysten käsittelyä. Sen jälkeen kun poliittisista linjauksista on keskusteltu komission jäsenten kollegiossa (tammikuussa 2018) ja EU:n johtajien kesken (helmikuussa 2018), komissio esittää toukokuussa 2018 EU:n seuraavaa monivuotista talousarviota koskevan kattavan ehdotuksen, jossa tarkastellaan muun muassa unionin omia varoja, Montin raportissa esitetyt suositukset huomioon ottaen. Tavoitteena on saada uutta monivuotista rahoituskehystä koskevat neuvottelut päätökseen tämän komission toimikauden aikana. Uusi talousarvio auttaa täyttämään kansalaisten odotukset siitä, että EU saa aikaan tuloksia kaikkein tärkeimmissä asioissa, jotka edistävät EU:n kestävyttä pitkällä aikavälillä.

Voidakseen olla vahvempi EU:n on oltava myös tehokkaampi. Sen on kyettävä reagoimaan nopeammin ja päättäväisemmin monilla eri politiikan aloilla, jotta kansalaiset ja yritykset voivat hyötyä EU:n lainsäädännöstä nopeammin. Tätä varten komissio pohtii, miten EU voisi hyödyntää nykyisten perussopimusten ns. siirtymälausekkeita, jotka mahdollistavat siirtymisen yksimielisyydestä määräenemmistöpäätöksiin tietyillä aloilla, jos kaikki valtion- tai hallitusten päämiehet suostuvat siihen. Tätä vaihtoehtoa tutkitaan sisämarkkinoihin liittyvissä asioissa sekä eräiden ulkopoliittisten päätösten yhteydessä. Tavoitteena on varmistaa, että unioni on vahva globaali toimija, jolla on todellista painoarvoa maailmassa. Samalla kiinnitetään erityistä huomiota näiden päätösten johdonmukaisuuteen ja tehokkuuteen.

Vahvemman Euroopan on myös suojeltava kansalaisia ja huolehdittava siitä, että terroristit joutuvat oikeuden eteen. Tätä varten komissio ehdottaa uuden Euroopan syyttäjänviraston toimivaltuuksien laajentamista kattamaan myös terrorismintorjunnan. Ehdotus esitetään ennen Wienissä syyskuussa 2018 pidettävää turvallisuusasioihin keskittyvää EU:n huippukokousta.

Demokraattisempi unioni

Meidän on tehtävä demokratialoikka, jotta voimme vastata kansalaisten huolenaiheisiin ja odotuksiin. Ensimmäiseksi on varmistettava, että Euroopan parlamentin vaalit eivät ole vain kansallisten kampanjoiden ja vaalien summa. Edellä mainittu komission ehdotus, jonka tarkoituksena on lisätä Euroopan tason puolueiden vaikuttavuutta, on merkittävä askel tähän suuntaan. Se perustuu kärkiehdokasjärjestelmään, jonka avulla muodostettiin nykyinen komissio ja sen johto. Keskipitkällä aikavälillä meidän on jatkettava pohdintaa monikansallisten listojen käytöstä, sillä ne auttaisivat tekemään Euroopan parlamentin vaaleista eurooppalaisemmat ja demokraattisemmat. Samalla kun tarkastellaan institutionaalisia uudistuksia, jotka tekisivät unionista demokraattisemman ja tehokkaamman, olisi jatkettava pohdintaa Eurooppa-neuvoston ja komission yhteisestä puheenjohtajasta. Euroopan unioni on yhtä lailla valtioiden kuin kansalaistenkin unioni. Yksi yhteinen puheenjohtaja edustaisi tätä unionin kaksinkertaista legitimitettä.

Komissio esittää myös näkemyksensä mahdollisesta pysyvän Euroopan talous- ja finanssiministerin tehtävän luomisesta. Tällainen tehtävä lisäisi poliittisen päätöksenteon tehokkuutta, kun sama henkilö koordinoisi taloudellista päätöksentekoa ja EU:n ja euroalueen keskeisiä talousarviovälineitä. Se lisäisi myös demokraattista vastuuvollisuutta, jos se yhdistettäisiin komission varapuheenjohtajan tehtävään. Lisäksi komissio esittää selvityksen mahdollisesta euroalueen turvallisen sijoitusvälineen luomisesta.

Unionilla, joka keskittyy vahvemmin asioihin, joilla on todellista merkitystä, on oltava käytössään oikeat välineet, jotta se voi toimia demokraattisesti ja tehokkaasti silloin kun ja siellä missä sitä tarvitaan. Sen työn pohjalta, jota tämä komissio on jo tehnyt, meidän pitäisi myös jatkossa olla suurissa asioissa suuria. Se tarkoittaa, että meidän ei pitäisi sekaantua kansalaisten jokapäiväiseen elämään säatelemällä joka asiaa. Meidän on harkittava tarkkaan, miten voimme tehdä vähemmän mutta tehokkaammin. Meidän olisi annettava toimivalta takaisin jäsenvaltioille silloin kun se on järkevää. Komissio aikoo esittää ajatuksia toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen sekä sääntelyn parantamisen lisäämisestä, jotta voidaan varmistaa, että EU toimii vain silloin kun sen toiminnasta saadaan todellista lisäarvoa. Kuten unionin tilasta pidetyssä puheessa todettiin, asiaa on tarkoitus pohtia erityisessä työryhmässä ensimmäisen puheenjohtajan Frans Timmermansin johdolla.

Euroopan unionin tulevaisuus riippuu siitä, miten kykenemme puolustamaan yhteisiä arvojamme eli demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksia. Oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen edellyttää riippumatonta oikeuslaitosta, joka on vapaa poliittisesta valvonnasta. Se on edellytys yhteiskunnalle, jossa vallitsevat rauha, vapaus, suvaitsevaisuus, solidaarisuus ja oikeus. Se on myös kestävä ja oikeudenmukaisen kasvun välttämätön edellytys ja unioniin kohdistuvan luottamuksen perusta. Tätä varten komissio esittää aloitteen oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen vahvistamiseksi Euroopan unionissa.

IV. PAREMPIA TULOKSIA SÄÄNTELYÄ, TÄYTÄNTÖÖNPANOJA JA NOUDATTAMISEN VALVONTAA PARANTAMALLA

Nyt tarvitaan enemmän kuin koskaan perusteellista valmistelua, arviointia ja näyttöön perustuvaa päätöksentekoa. Kaikessa päätöksenteossa samoin kuin ehdotusten valmistelussa on otettava jäsennellysti ja kattavasti huomioon kaikki käytettävissä olevat tosiseikat ja näyttö. Panokset ovat niin korkeita ja haasteet niin monimutkaisia, että mikään muu lähestymistapa ei käy. Siksi komissio nojautuu kaikissa tomissaan sääntelyn parantamiseen ja varmistaa myös jatkossa, että sen ehdotukset perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tietoon. Kuluneen vuoden aikana olemme huomattavasti vahvistaneet pyrkimyksiä toimia aktiivisesti kansalaisyhteiskunnan kanssa, jotta voimme parantaa sekä toimiemme legitimiyyttä että niiden laatua. Toimimme myös jatkossa ainoastaan siellä, missä meitä tarvitaan ja missä siitä syntyy lisäarvoa.

Toisaalta parhaatkin ehdotukset jäävät vaille vaikutusta, jos jäsenvaltiot eivät saata niitä osaksi kansallista lainsäädäntöään ja noudata niitä asianmukaisesti ja tehokkaasti käytännössä. Perussopimusten valvojana komission keskeisenä tehtävänä on varmistaa, että näin tapahtuu. Vuoden 2016 lopulla komissio ehdotti rikkomustapausten käsittelyyn strategisempaa lähestymistapaa³¹, jotta voitaisiin varmistaa EU:n lainsäädännön parempi noudattaminen. Tämän periaatteen mukaisesti voimme keskittyä käsittelemään järjestelmään liittyviä ongelmia silloin kun noudattamisen valvonnan avulla voidaan tehokkaasti varmistaa, että lainsäädäntöä noudatetaan nopeasti silloin kun sillä on merkitystä. Voimassa olevan EU:n lainsäädännön noudattamisen tuloksellinen valvonta on yhtä tärkeää kuin uuden lainsäädännön valmistelu. Jäsenvaltioiden on kannettava vastuunsa sen varmistamisesta, että sääntöjä, joita ne ovat itse olleet mukana hyväksymässä, myös noudatetaan. Komissio on sitoutunut panemaan täysimääräisesti täytäntöön paremmasta lainsäädännöstä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen³², josta sovittiin viime vuonna Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa.

Rikkomusmenettelyjen yhteydessä komissio aikoo jatkossakin tukea jäsenvaltioita ja tehdä niiden kanssa yhteistyötä sen varmistamiseksi, että EU:n sääntöjä sovelletaan tuloksellisesti ja yhdenmukaisesti. Komissio kannustaa edelleen täytäntöönpanoviranomaisten modernisointiin EU-ohjausjakson ja tarvittaessa asiaa koskevan lainsäädännön avulla. Komissio myös tukee edelleen jäsenvaltioita kansallisten oikeusjärjestelmien tuloksellisuuden parantamisessa ja korruption torjunnassa EU-ohjausjakson avulla ja myöntää rahoitusta oikeuslaitosten uudistamiseen ja oikeusalan koulutukseen muun muassa EU:n oikeusalan tulostaulun kautta. Rakenneuudistusten tukipalvelu tarjoaa myös jatkossa jäsenvaltioille räätälöityä tukea, jonka avulla ne voivat kehittää entistä toimivampia instituutioita sekä tehostaa ohjausjärjestelmiään ja julkishallintojaan. Palvelun toimintaa on tarkoitus laajentaa uusille aloille ja useampiin jäsenvaltioihin.

³¹ Tiedonanto *EU:n lainsäädäntö: parempiin tuloksiin soveltamista parantamalla*, COM(2016) 8600.

Komissio kiinnittää erityistä huomiota itsenäisiin hallinto- tai valvontaviranomaisiin, joilla on EU:n lainsäädännön nojalla oltava tehtäviensä suorittamista varten riittävät ja asianmukaiset resurssit ja tarvittava itsenäisyys. Näihin kuuluvat muun muassa kansalliset kilpailuviranomaiset, sähköisen viestinnän ja energia-alan sekä rautatieliikenteen sääntelyviranomaiset, finanssivalvonnasta vastaavat viranomaiset ja tietosuojaviranomaiset.

Komissio tekee myös jatkossa yhteistyötä kansallisten viranomaisten kanssa erilaisten verkostojen puitteissa. Näihin kuuluu muun muassa Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin, joka avustaa ja neuvoa komissiota ja kansallisia sääntelyviranomaisia sähköistä viestintää koskevan EU:n sääntelykehyksen täytäntöönpanossa. Muita yhteistyökumppaneita ovat Euroopan kilpailuviranomaisten verkosto, joka edistää kilpailusääntöjen tuloksellista ja yhdenmukaista täytäntöönpanoa, ja Euroopan unionin verkosto ympäristölainsäädännön voimaansaattamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi, jonka tehtävänä on helpottaa tiedonvaihtoa parhaista käytännöistä ympäristölainsäädännön täytäntöönpanossa ja tarkastusten vähimmäisvaatimusten noudattamisessa. Äskettäin esitetty noudattamista ja avustamista koskeva paketti ja erityisesti yhteinen digitaalinen palveluväylä auttaa kansalaisia ja yrityksiä hyödyntämään kaikkia sisämarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia.

EU:n uusi tietosuojakehys tarjoaa vahvat yhteiset säännöt tietosuojan varmistamiseksi digiajan tarpeita vastaavalla tavalla. Sekä kansalaiset että yritykset hyötyvät säännöistä, jotka tarjoavat sekä vahvan suojan että mahdollisuuksia innovointiin digitaalisilla sisämarkkinoilla. Komissio laatii ohjeita, joiden avulla kansalaiset, yritykset ja julkishallinnot voivat valmistautua uuden tietosuojakehyksen voimaantuloon toukokuussa 2018. Tätä varten tehdään tiivistä yhteistyötä uuden Euroopan tietosuojaneuvoston kanssa. Se on kansallisista tietosuojaviranomaisista muodostettu unionin elin, joka aloittaa toimintansa 25. toukokuuta 2018.

Vahvistamme myös yhteistyötä Euroopan oikeusasiamiehen koordinoiman Euroopan oikeusasiamiesten verkoston kanssa. Verkosto kokoaa yhteen kansalliset ja alueelliset oikeusasiamiehet, ja sen tehtävänä on edistää hyvää hallintotapaa EU:n lainsäädännön soveltamisessa kansallisella tasolla.

V. PÄÄTELMÄT

Seuraavien 16 kuukauden aikana unionilla on tilaisuus toimia ja saada aikaan tuloksia. Komission työohjelma 2018 on vallitsevan otollisen tilanteen pohjalta laadittu kohdennettu ohjelma kymmenen painopisteen ja niiden taustalla olevien strategioiden täydentämistä varten. Vuosi 2018 on Euroopassa ratkaiseva vuosi. Silloin on saatava aikaan konkreettisia tuloksia kansalaisten hyväksi. Juuri siihen tässä työohjelmassa keskitytään. Komissio varmistaa, että toteutettavat toimet ovat yksinkertaisia ja helposti ymmärrettäviä ja että niillä saadaan aikaan lisäarvoa, jonka kansalaiset näkevät jokapäiväisessä elämässään.

EU:n lainsäädäntöprioriteetteja koskeva yhteinen julistus, jonka Euroopan parlamentin puhemies, neuvoston puheenjohtaja ja komission puheenjohtaja allekirjoittivat viime vuoden joulukuussa, on osoittautunut arvokkaaksi välineeksi, jonka avulla on voitu edistää tärkeimpien ja kiireellisimpien lainsäädäntöhankkeiden nopeaa käsittelyä. Komissio odottaa vastaavan uuden yhteisen julistuksen hyväksymistä, jotta voidaan varmistaa, että Euroopan parlamentti, jäsenvaltiot ja komissio edistävät yhdessä yhteisiä tavoitteita.

Komissio tekee tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa sen varmistamiseksi, että sitten kun kansalaiset käyvät vaaliurnille vuonna 2019, unioni on toteuttanut sen minkä se on luvannut. Euroopan unionia ei arvioida hyväksytyjen direktiivien ja asetusten lukumäärän perusteella, vaan sen mukaan, millaisia tuloksia saamme aikaan kansalaisten ja yritysten hyväksi. Tämä työohjelma tarjoaa perustan näille EU:n yhteisille toimille.